

ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΘΕΜΑ: «Αξιολόγηση της λειτουργίας του Αυτοτελούς Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας και υποβολή πρότασης για σύσταση Διεύθυνσης Επιθεώρησης Εργασίας με στόχο ένα ολοκληρωμένο και αποτελεσματικό οργανωτικό και λειτουργικό πλαίσιο για την Επιθεώρηση Εργασίας».

Αξιολόγηση του έργου του Τμήματος-Το Αυτοτελές Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας συστάθηκε με το Π.Δ.113/29-8-2014 (ΦΕΚ Α'180) «Οργανισμός Υπουργείου Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας». Ήδη από το πρώτο έτος λειτουργίας του το Τμήμα ανταποκρίθηκε πολύ καλά στους τομείς της δραστηριότητας του, που ορίζονται στο άρθρο 18 του ως άνω Διατάγματος. Άσκησε αρμοδιότητες τόσο για την έκδοση κανονιστικών αποφάσεων που αφορούν στην καθ' ύλην αρμοδιότητα του Σ.ΕΠ.Ε. - ενδεικτικά αναφέρουμε την τροποποίηση της υπ. αριθμ. 27397/122/19-08-2013 (ΦΕΚ 2062 Β) απόφασης του Υπουργού και του Υφυπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας σχετικά με την «Επιβολή διοικητικών κυρώσεων για τις ευθέως αποδεικνυόμενες παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας, κατά δέσμια αρμοδιότητα του Επιθεωρητή Εργασίας» - όσο και για την έκδοση του Ενημερωτικού Δελτίου με οδηγίες και απαντήσεις των επιτελικών υπηρεσιών του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, για θέματα εργατικής νομοθεσίας.

Αναφορικά με το ενημερωτικό δελτίο, το έτος 2015 εκπονήθηκαν τρία τεύχη τριμηνιαίας έκδοσης και ένα συγκεντρωτικό ετήσιο αλφαβητικό θεματικό ευρετήριο. Επιπλέον, το Τμήμα υπηρετώντας την προσπάθεια της Πολιτείας για την καταπολέμηση της αδήλωτης εργασίας, αντέκρουσε την από 21-10-2013 αίτηση ακύρωσης της προμνημονευθείσας Υπουργικής Απόφασης με αριθμ. 27397/122/19-08-2013. Ακόμη απάντησε σε ικανό αριθμό προφορικών, ηλεκτρονικών και έγγραφων αιτημάτων πολιτών φορέων, συλλόγων, σωματείων κλπ, είτε άμεσα είτε έμμεσα, με διαβίβαση λόγω αρμοδιότητας στις Υπηρεσίες της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου και του Σ.ΕΠ.Ε..

Όσον αφορά στην αρμοδιότητα για τη δημιουργία βάσης δεδομένων εργατικής νομοθεσίας, επισημαίνεται ότι η άσκησή της απαιτεί αφενός παροχή υπηρεσιών πληροφορικής με ό,τι αυτό συνεπάγεται και αφετέρου συμμετοχή των υπηρεσιών της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου στις οποίες ανήκει η αρμοδιότητα μελέτης, προώθησης και υλοποίησης της εργατικής νομοθεσίας. Προβάλλει ως εκ τούτου αναγκασία η θέσπιση αυτών των συνεργασιών με νομοθετική πρόβλεψη στα επιμέρους κεφάλαια του Οργανισμού του Υπουργείου Εργασίας σχετικά με τις εν λόγω οργανικές μονάδες.

Στο σημείο αυτό επισημαίνουμε ότι η υλοποίηση των δραστηριοτήτων του Τμήματος πραγματοποιήθηκε μεταξύ άλλων και με τη συνεργασία όλων των αρμοδίων υπηρεσιών του Σ.ΕΠ.Ε.. Θα ήταν βέβαια κρίσιμης σημασίας για την αποτελεσματική λήψη μέτρων που να ενισχύουν το έργο του Σ.ΕΠ.Ε., η πρόβλεψη ρύθμισης για την υποχρέωση τροφοδότησής μας με πληροφορίες από το Σώμα, για ανάγκες και προβλήματα που εντοπίζει και αντιμετωπίζει, αλλά και για αλλαγές και βελτιώσεις της εργατικής νομοθεσίας που προτείνει, καθώς και για τη νομολογία που εκδίδεται σχετικά με το κυρωτικό κυρίως έργο του.

Πρόταση για τη σύσταση Διεύθυνσης Επιθεώρησης Εργασίας-

Προτείνουμε τη σύσταση Διεύθυνσης Επιθεώρησης Εργασίας με τρία Τμήματα και με θέση κομβική ανάμεσα στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου και την Κεντρική Υπηρεσία του Σ.ΕΠ.Ε. στο πλαίσιο αναβάθμισης της λειτουργίας της Γενικής Διεύθυνσης Εργασίας και Ένταξης στην Απασχόληση και με στόχο ένα ολοκληρωμένο και αποτελεσματικό οργανωτικό και λειτουργικό πλαίσιο για την Επιθεώρηση Εργασίας. Η προτεινόμενη

Διεύθυνση, κατά την εκτίμησή μας, πρέπει να κινείται σε δύο άξονες. Αφενός να έχει εισηγητικό έργο για την ενίσχυση και τη βελτίωση της νομοθεσίας για το Σ.ΕΠ.Ε., συμμετέχοντας στις διεργασίες που επηρεάζουν την πορεία του και αφετέρου να έχει ενημερωτικό έργο για τα νομοθετικά και νομολογιακά δεδομένα, καθώς και εκείνα των διοικητικών εγγράφων του Υπουργείου, που ενδιαφέρουν το Σ.ΕΠ.Ε.. Ακόμη η Διεύθυνση αυτή λόγω και της προαναφερθείσης κομβικής της θέσης και της γενικότερης εποπτείας της ύλης της Επιθεώρησης Εργασίας και ακριβώς επειδή το έργο της δεν περιορίζεται σε μεμονωμένα τμήματα της εργατικής νομοθεσίας, θεωρούμε πως είναι χρήσιμο να αναλάβει τόσο το έργο της δημιουργίας και τήρησης βάσης δεδομένων εργατικής νομοθεσίας, όσο και εκείνο της Κωδικοποίησης της Εργατικής Νομοθεσίας.

Ως προς το έργο της δημιουργίας και τήρησης βάσης δεδομένων εργατικής νομοθεσίας με δεδομένο τον τεράστιο όγκο των στοιχείων που χρειάζεται να εισάγονται και να ταξινομούνται σε μια τέτοια βάση, προκειμένου να είναι όσο γίνεται αρτιότερη, θεωρούμε ότι καθίσταται αναγκαία η σύσταση μιας ξεχωριστής οργανικής μονάδας με τη μορφή Τμήματος, που να ασχολείται κατά κύριο λόγο με το έργο αυτό. Προτείνουμε ο τίτλος του Τμήματος να είναι **«Τμήμα Δημιουργίας και Τήρησης Βάσης Δεδομένων Εργατικής Νομοθεσίας» (Τμήμα 2)**. Κρίνουμε ότι η δημιουργία για πρώτη φορά στην χώρα μας δημόσιας βάσης δεδομένων εργατικής νομοθεσίας η οποία να αναρτάται στο διαδικτυακό τόπο του Υπουργείου, εξυπηρετεί την ευχερή, ελεύθερη και δωρεάν πρόσβαση των πολιτών στην έγκυρη και έγκαιρη ενημέρωση για δεδομένα εργατικής νομοθεσίας, την οποία εφαρμόζει και μεριμνά για την τήρησή της ως επίσημος κρατικός φορέας το Υπουργείο.

Παράλληλα με την εργατική νομοθεσία, προτείνουμε στη βάση αυτή να διατίθενται και οι Εγκύκλιοι που εκδίδουν οι αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου για την εφαρμογή της, καθώς και Πρακτικές Κατευθύνσεις και Ερωτοαπαντήσεις για κάθε επιμέρους θέμα που ενδιαφέρει το χρήστη και επισκέπτη της βάσης δεδομένων εργατικής νομοθεσίας. Γι' αυτό θα απαιτηθεί θέσπιση συνεργασίας και με το Τμήμα Γραμματείας και Ενημέρωσης του Πολίτη (ΙΡΙΔΑ) του Υπουργείου.

Πέραν της γενίκευσης της αίσθησης της καλυτέρευσης της ποιότητας των υπηρεσιών του Υπουργείου ανάμεσα στους πολίτες, προσδοκούμε μια ευρεία χρήση της βάσης δεδομένων, έτσι ώστε να μειωθούν τα διοικητικά βάρη των Υπηρεσιών της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου καθώς και του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας προκειμένου να υπάρξει χρόνος για την αύξηση των ελέγχων που διεξάγονται στους τόπους εργασίας.

Παράλληλα, το προτεινόμενο αυτό Τμήμα θα εκπονεί και Ενημερωτικά Δελτία Επίκαιρης Νομοθεσίας για το έργο της Επιθεώρησης Εργασίας. Θεωρούμε χρήσιμη την ενημέρωση του Σ.ΕΠ.Ε. για τα προσφάτως εκδοθέντα νομοθετήματα και γι' αυτό προτείνουμε την εκπόνηση Ενημερωτικών Δελτίων Εργατικής Νομοθεσίας σε τριμηνιαία βάση. Έτσι μπορεί να υλοποιηθεί καλύτερα και η αρμοδιότητα της παρακολούθησης της εργατικής νομοθεσίας και της ενημέρωσης του Σ.ΕΠ.Ε..

Ως προς το έργο της Κωδικοποίησης της Εργατικής Νομοθεσίας, αυτό αναμφισβήτητα απαιτεί επίπονη και συστηματική προσπάθεια, διότι η εργατική νομοθεσία είναι πολυδαίδαλη, έχει τεράστιο όγκο και έντονα δυναμικό ήτοι ευμετάβλητο χαρακτήρα, καθώς επηρεάζεται άμεσα από τις κοινωνικοοικονομικές εξελίξεις. Προτείνουμε λοιπόν τη σύσταση Τμήματος με τίτλο **«Τμήμα Κωδικοποίησης της Εργατικής Νομοθεσίας» (Τμήμα 3)**, με αρμοδιότητα τον συντονισμό των ενεργειών και τη διαχείριση του έργου εκπόνησης Κώδικα Εργατικής Νομοθεσίας, καθώς και την εισήγηση ρυθμίσεων για την επικαιροποίηση του Κώδικα. Με νομοθετική πρόβλεψη στα επιμέρους κεφάλαια του Οργανισμού του Υπουργείου Εργασίας είναι απαραίτητη η θέσπιση συνεργασιών με τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου και της Κεντρικής Υπηρεσίας του Σ.ΕΠ.Ε., δεδομένου ότι απαιτείται συλλογική προσπάθεια και συμμετοχική διαδικασία.

Στο πλαίσιο ενός τρίτου Τμήματος είναι σκόπιμο να λαμβάνεται μέριμνα για την εξέλιξη του νομοθετικού πλαισίου για την οργάνωση και τη λειτουργία της Επιθεώρησης Εργασίας. Άλλωστε το θέμα της Διοίκησης της Εργασίας αποτελεί ιδιαίτερο κλάδο του εργατικού δικαίου και χρήζει ειδικής προσέγγισης. Παράλληλα το Τμήμα αυτό θα ενημερώνει για τις Εγκυκλίους και τις απαντήσεις του Υπουργείου Εργασίας επί θεμάτων εργατικής νομοθεσίας, καθώς και για σημαντική νομολογία. Το Τμήμα αυτό προτείνεται να έχει ως τίτλο **«Τμήμα Κανονιστικής Βελτίωσης της Οργάνωσης και του Έργου της Επιθεώρησης Εργασίας» (Τμήμα 1)**.

Ως προς τις αρμοδιότητες του Τμήματος αυτού, εκτιμάμε ότι θα ήταν σκόπιμη μια διαφορετική έναντι εκείνης του άρθρου 18 του ΠΔ 113/2014 διατύπωση του

κειμένου, έτσι ώστε η αρμοδιότητά μας να αφορά εν γένει στις κανονιστικές πράξεις της διοίκησης (και τα προεδρικά διατάγματα) που αφορούν στην καθ' ύλην αρμοδιότητα, οργάνωση και λειτουργία του Σ.ΕΠ.Ε..

Επίσης λόγω και του προβληματισμού που γεννάται γύρω από το αν μπορούν Υπηρεσιακοί Παράγοντες να ερμηνεύουν ή όχι την εργατική νομοθεσία, κρίνουμε ασφαλέστερη την απαλοιφή του όρου «ερμηνεία» και την αντικατάστασή του με τον όρο «εφαρμογή». Επιπλέον, για να είναι σαφέστερη η αρμοδιότητα για εισήγηση νομοθετικών ρυθμίσεων που αφορούν την οργάνωση και το έργο της Επιθεώρησης Εργασίας, κρίνουμε σκόπιμο ότι πρέπει να προβλεφθεί σχετική διάταξη.

Για περισσότερη σαφήνεια και πληρότητα της συνολικής μας πρότασης παραθέτουμε τη διατύπωση των σημείων που προτείνουμε για τις αρμοδιότητες της Διεύθυνσης Επιθεώρησης Εργασίας και των Τμημάτων αυτής, ως εξής:

«ΑΡΘΡΟ 18

Διεύθυνση Επιθεώρησης Εργασίας:

1) Τμήμα Κανονιστικής Βελτίωσης της Οργάνωσης και του Έργου της Επιθεώρησης Εργασίας:

α) Η μελέτη και η εισήγηση αναγκαίων μέτρων για τη βελτίωση της καθ' ύλην αρμοδιότητας, της οργάνωσης και της λειτουργίας της Επιθεώρησης Εργασίας και η ενεργή συμμετοχή στις διεργασίες σε διεθνές, ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο που αφορούν την Επιθεώρηση Εργασίας.

β) Η έκδοση Κανονιστικών Ρυθμίσεων, που αφορούν στην καθ' ύλην αρμοδιότητα, οργάνωση και λειτουργία του Σ.ΕΠ.Ε..

γ) Η έκδοση ενημερωτικών δελτίων τόσο για τις εγκυκλίους οδηγίες και απαντήσεις των επιτελικών υπηρεσιών του Υπουργείου επί θεμάτων που άπτονται της εφαρμογής της εργατικής νομοθεσίας, όσο και για δικαστικές αποφάσεις που εμφανίζουν ενδιαφέρον για το Σ.ΕΠ.Ε., και η προώθησή τους στην Κεντρική Υπηρεσία του Σώματος. Στις αποφάσεις αυτές συμπεριλαμβάνεται και η νομολογία που εκδίδεται σχετικά με την άσκηση του έργου του Σώματος, η οποία και αποστέλλεται από την Κεντρική Υπηρεσία του Σ.ΕΠ.Ε. στο Τμήμα ανά τρίμηνο.

δ) Η συλλογή των παρατηρήσεων και προτάσεων της Κεντρικής Υπηρεσίας του Σ.ΕΠ.Ε. για βελτιώσεις ή αλλαγές της νομοθεσίας για την καθ' ύλην αρμοδιότητα, οργάνωση και λειτουργία του και εν συνεχεία η επεξεργασία και υποβολή των σχετικών προτάσεων στα αρμόδια όργανα.

Σε εφαρμογή της περίπτωσης γ της παραγράφου 1 του άρθρου 3 της υπ' αριθμ. 81 Διεθνούς Σύμβασης Εργασίας, που κυρώθηκε με το ν.3249/1955 (ΦΕΚ Α'139) η Κεντρική Υπηρεσία του Σ.ΕΠ.Ε. αποστέλλει στο Τμήμα εκθέσεις ανά εξάμηνο.

2) Τμήμα Δημιουργίας και Τήρησης Βάσης Δεδομένων Εργατικής Νομοθεσίας:

α) Η δημιουργία και τήρηση βάσης δεδομένων εργατικής νομοθεσίας με τη συμμετοχή των αρμοδίων μονάδων του Υπουργείου.

β) Η έκδοση ενημερωτικών δελτίων για τις εξελίξεις στην εργατική νομοθεσία και η προώθησή τους στην Κεντρική Υπηρεσία του Σ.ΕΠ.Ε.

3) Τμήμα Κωδικοποίησης της Εργατικής Νομοθεσίας:

α) Ο συντονισμός των ενεργειών και η διαχείριση του έργου εκπόνησης Κώδικα Εργατικής Νομοθεσίας.

β) Η εισήγηση ρυθμίσεων για την επικαιροποίηση του Κώδικα.

Ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης
Εργασίας και Ένταξης στην Απασχόληση

Κωνσταντίνος Μάγγας